

נחל'י נצח

י"ל ע"י מוסדות ברסלב | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 711
פרשת קרח תשפ"א

ר"ח	אמ"ת	שבת	הדלקת נרות
21:02	20:27	19:09	ירושלים
20:59	20:29	19:26	תל-אביב
21:03	20:31	19:21	חיפה
21:00	20:27	19:25	באר שבע

דבר ראש הישיבה

אל תדלג על שלבים!

יהודי צריך להיות מודע למצבו העכשווי, לדעת היכן הוא בטולם עבודת ה' • כך ידע להיכן הוא צריך לשאוף ואיפה הפטיעה הבאה שלו • ולא פחות חשוב - כך ידע לאיפה אסור לו לעלות כעת • זו לא חכמה לקפוץ באחת עשרים מדרגות, כשם שודאי לא נכון להשאיר באותה משבצת כל הזמן • הורני ה' דרכך

והוא רואה שהדבר הזה מציל ממות ולכן גם הוא מתחיל לקחת את התרופה הזאת, ומכיוון שלא זקוק לה היא מזיקה לו. וכן בעבודת הנפש, אם הבריא לוקח תרופה שלא טובה לו היא מזיקה לו, כגון שאדם הולך בקיצוניות, ובמקום להיות "בריא" דהיינו ללכת מדרגה לדרגה ולא לקפוץ עשרים מדרגות כאחת, הוא רוצה מיד את הדרגה הכי גבוהה בלי לחכות ולהמתין. אדם שלא לוקח את התרופות הנכונות ולא לוקח את העצות הנכונות נופל מאוד, אלא עלינו לקחת את כל החיזוקים והתרופות במינון נכון.

הרמב"ם כותב (בשמונה פרקים פ"ד) שאדם ילך בדרך השוויו והממוצע, ולא ישכון במערות ובמדבריות ולא ילבש צמר ושיער שאינם נעימים לגוף, אלא שיעשה הכל ביושר באמונה ובדרך האמצע. ונכון שכתוב (ירמיה ט, א) "מי יתנני במדבר מלון אורחים", אומר הרמב"ם שכך עשו החסידים הגדולים, והייתה להם סיבה מיוחדת לכך. ולכן, מי שיודע שהוא באמת אוהז במדרגת חסיד יכול לעשות זאת, כי זה באמת המקום שלו, אבל אם אדם רק חושב בדמיונו שהוא חסיד ועושה כמעשיהם זה ממש הורס אותו ויפיל אותו למרה שחורה.

דמ צריך לדעת את המקום שלו, איפה הוא נמצא, כמו שאמר רבינו הק' תתחזק בנקודה שלך, אל תחפש דברים שלא שייכים לך. ברגע שאדם מחפש להיות טלית שכולה תכלת הוא מפסיד את הקשר עם הצדיק, ונהיה טלית שכולה אדומה... זה מה שקרה עם קרית, וזה חוזר בכל דור.

מפרשתנו אנו לומדים שלקרח לא הייתה התחזקות בנקודות הטובות, הוא לא הבין שה' נמצא עם הקטנים כמו שהוא נמצא עם הגדולים, ולכן רצה לטעון שכל העדה כולם שווים ואז אין נפילות. ומאיך משה כל הזמן מציל את הנופלים ומרחם עליהם, כמו שאמר לאהרן אחר שהחלה המגפה לשים קטורת וללכת אל תוך העדה, שגם החוטאים לא ימותו.

ובעניין זה יש רמז נפלא: בפרשתנו מתו 250 איש שהקריבו קטורת שלא כראוי, ומאיך הקטורת הצילה את עם ישראל מהמגיפה. והנה 'קטורת' הוא מלשון קשר בארמית, וכמו שלפעמים הקטורת הרגה ולפעמים הצילה חיים, כך הקשר עם ה' יכול להציל חיים באופן רגיל, אך יכול גם להיות סם המוות אם עולים יותר מידי גבוה, כמו המקטיר קטורת שלא

במקומו. יש אנשים שרוצים רק להיות כהן גדול, לא מוכנים להיות פחות, להיות אברך פשוט וכן אדם פשוט, הוא רוצה להיות הצדיק בעצמו, וזה סם המוות. קרח לא ידע שום התחזקות ולכן הרגיש שהוא מוכרח להיות הצדיק, ולכן לא החזיק מעמד.

תרופת הפלא שהזיקה

בימינו המצב הרוחני הוא שאנו חולים מאוד כמו שכותב הרמב"ם, ולכן אנחנו לוקחים "תרופות". אבל הבעיה היא שלא תמיד יודעים את המינון הנכון, כי כאשר לא לוקחים את התרופה הנכונה היא פועלת בדיוק הפוך, ועל כן דבר ראשון צריכים להגיע לרופא הנפשות שזה רבנו הקדוש שהוא הצדיק האמת שיודע לתת לכל אחד ואחד את המינון הנכון, כמו שרבינו אמר (במעשה מז' בעטליר'ס): "ואני רופא אותה".

וצריכים לדעת שמי שאינו יודע להתנהג כראוי ומתנהג שלא לפי מדרגתו, זה דומה לאדם שרואה רופאים שנותנים לחולה שהולך למות תרופה מסוימת,

יש אנשים שרוצים רק להיות כהן גדול, לא מוכנים להיות פחות, להיות אברך פשוט וכן אדם פשוט. הוא רוצה להיות הצדיק בעצמו

פאוול'ע פאוול'ע

רבינו הקדוש מלמד אותנו שאדם צריך לעלות בכל יום למדרגה חדשה וכך כל ימי חייו, וזה מה שאמר הקדוש ברוך הוא לראש אומתנו אברהם אבינו "לך לך", אל תעמוד במקומך, אף על פי שגילית כבר את בעל הבירה תמשיך לעלות מדרגה לדרגה ואל תעצור שם. אך המאור ושמש (ר"פ לך לך) מסביר, שנכון שהוריו ובני משפחתו ובני מדינתו הם רשעים ויש לפרוש ממעשיהם, אבל תחילה צריך להתרחק ממעשה בני מדינתו, שיותר קל לו לפרוש ממעשיהם ורק אחר כך יקל עליו לפרוש ממעשה בני משפחתו, ואחרי שייפרד מהם לגמרי יוכל לפרוש גם ממעשה אביו ואמו למרות שהם מושרשים אצלו, כי כבר עלה במדרגה אחר מדרגה.

תמיד עלינו לזכור את מילותיו האחרונות של רבנו הק', כשלקחו אותו למיטה: "פאוול'ע, פאוול'ע" - לאט לאט]. זו צוואה מרובו, שצריכים לדעת שבקדושה צריכים לעשות הכל "לאט לאט", מדרגה לדרגה, לא בלחץ ובחפזון, כך נזכה להתעלות בבטחה במעלות עבודת ה'.

ההישג הטמון בכל כישלון

דוגמה נפלאה לגדלות בשעת נפילה שמעתי מהרה"ח ר' נחמן בורשטיין זצ"ל על יהודי שהכיר, שבצעירותו בפולין היה פעיל ציוני כופר גדול שהיה מארגן אירועי תרבות שיחולו ביום הכיפורים רח"ל, והנה הוא רואה אותו מסתובב בבית-כנסת של חסידי ברסלב כחסיד מהמניין. שאל אותו ר' נחמן בפליאה: "כיצד נעשתה המהפכה הזאת בנפשך?".

ענהו היהודי כך: אכן בצעירותי הייתי אתאיסט גמור, אך פעם הזדמן לי להיות בבית חולים וראיתי יהודי הממתין לבנו שיצא מניתוח ראש מסובך ביותר, לפתע יוצא הרופא כשפניו נפולות ומבשר ליהודי את הבשורה הקשה מכל: בנו נפטר על שולחן הניתוחים.

הסתכלתי על היהודי לראות כיצד יגיב על הודעה קשה כל כך, ולתדהמתי אני רואה אותו סוגר את חליפתו, עוצם את עיניו ומברך בכוונה את ברכת "דין האמת". לא יכולתי להתאפק ושאלתי: "כיצד אתה מסוגל לשלוט בעצמך במצב איום שכזה?". ענה לי החסיד בשקט: "זכיתי להימנות על חסידי רבי נחמן מברסלב, שלימד אותנו כיצד לקבל את מה שה' עושה גם אם זה קשה לנו!". כשחזרתי לביתי לא הפסקתי מלהרהר בדבריו של אותו חסיד, והגעתי למסקנה שאם יש כוח לצדיק לשלוט ברגשות תלמידיו עד כדי עמידה במבחן הקשה ביותר, בוודאי שיש מנהיג לעולם וחזרתי בתשובה.

רק אם אתה נכשל

סיבה נוספת שכישלון בנושא החינוך הוא הצלחה במובנים מסוימים, היא על פי מה שאמרו חז"ל שאין אדם זוכה לתורה אלא אם כן נכשל בה, וכך גם בחינוך: אם היינו רגילים רק להצלחות בחינוך, היינו מפספסים את רוב הילדים אשר באופן טבעי נתונים להתמודדות וקשיים, ולנו - כהורים שרגילים להצלחות - לא יהיה את הכלים הנכונים לעזור להם. ואכן, רוב המקרים של הקשיים בחינוך הם לילד שבא אחרי אחים מוצלחים, שההורים לא מסוגלים לעכל את השינוי שחל בבני משפחתו, כך שלדעת להתמודד בחינוך זה ברכה בפני עצמה!

מאוד קל לומר מזמור לתודה כשהכול הולך כשורה, אך חשוב ואמיתי יותר לשיר ולהאמין שאין שום ייאוש בעולם, ולחיות בחיים של אמונה, כך נזכה להצלחה אמיתית ולחיים טובים יותר. ולוואי שזנכה להפנים את המתנה שבחוסר ההצלחה.

ב חינוך הילדים ישנם רגעים של תחושת תסכול, בהם ההורה הרציני שמשקיע בילדיו לפי כל הכללים, מהווה דוגמה אישית, וכמובן לא שוכח להשקיע בתפילה ובשפיכת דמעות כמים, מרגיש שמקוים בו הפסוק "גם כי אזעק ואשווע שתם תפילתי"; התוצאות רחוקות מאד מהציפיות. על מה ולמה? מה ה' רוצה ממני, מדוע אינני רואה ברכה בעמלי?

תחילה נאמר שהמושג כישלון בחינוך הוא לא בר מדידה בטווח המידי, ולא כל מה שנראה ככישלון הוא אכן כזה. מה גם, שאנו מערבים את רגשותינו במדדי ההצלחה. לפעמים הציפיות המוקדמות לא תאמו את כשרונות ותכונות הילד, כך שהכישלון הוא רק שלנו בחוסר יכולתנו לקרוא את מפת נפשו של הילד נכוחה. אבל לצעם העניין, הזעקה היא זעקה שבוקעת מלב כואב: למה?

רבי נתן מברסלב זיע"א מאריך בליקוטי הלכות שה' יתברך בוחן את מידת סבלנותו ומידת עקשנותו לאורך כל תהליך שאנו עוברים, בגשמיות או ברוחניות. רבי נתן מוסיף שעיקר המדד הוא בשעת כישלון, כי כשרואים את ההצלחה אין זה מדד אמיתי על אמונה בה', אנו חנו פשוט זורמים עם ההצלחה ומצב-הרוח הנפלא. המבחן האמיתי של האמונה היא בשעת כישלון ותסכול, שם האדם נמדד: האם הוא מאמין בדרך שבה צועד, או שמה האמונה תלויה בהצלחה? ... כך שברוחניות הכישלון הוא חלק בלתי נפרד מההצלחה, ופעמים שאף חשוב ממנה!

נראה אותך עכשיו

הגמרא (סנהדרין צב, ב) מספרת שכשראה נבוכדנצר את הניסים שאירעו בשעה שתנניה מישאל ועזריה עלו מכבשן האש, אמר שירים נפלאים כל כך לה' עד שהם כמעט "ביישו" את שיריו של דוד המלך, עד שבא מלאך וסטרו על פיו והוא השתתק.

ידועה שאלתו של הרה"ק מקאצק: מה החכמה בהשתקת נבוכדנצר? האם "סתימת פיות" עוזרת במשהו כדי להסתיר את העובדה ששיריו מתחרים עם יופיים של שירי דוד? והוא משיב תשובה מדהימה: יושב לו נבוכדנצר הרשע כשהוא מושל בכיפה וטוב לו, ומשורר שירים לה'. זו ממש "הכמה גדולה"... ברגע שהוא חוטף סטירה מהמלאך הוא משתתק, אם רע לו קצת הוא כבר לא מודה לה'! זה ההבדל התהומי בינו לבין דוד המלך אשר שר את שיריו בברחו מפני אבשלום בנו, או במדברות בהיותו צמא ורעב. זו גדלות אמיתית! זו אמונה שלמה!!!

**לפתע יוצא
הרופא כשפניו
נפולות ומבשר
ליהודי את
הבשורה הקשה
מכל: בנו נפטר
על שולחן
הניתוחים...**

רבי נחמן יעניק
לך ולילדים שלך,
חוזק נפשי
והעצמה...

ניצוצות
מגזין הלב לכל המשפחה

מוקד המבצעים
למצטרפים חדשים:

02-623-1218

להיכלל ולא להתקלל

אז קרח לא ממש טעה כשאמר כל העדה קדושים "ובתוכם ה'", אבל בכל זאת זו טעות איומה. אתה באמת נכלל כולך בשם ה', אבל כל זאת רק מכח הצדיק שלא פגם מאום וכולו כלול בשם ה'. אתה מצד עצמך חיסרת מאד הרבה בשם ה', וחסר לך מאוד הרבה כדי שתוכל לומר ששם ה' בתוכך וה' שורה ברך.

זה הלך המיוחד לי ולך ללמוד מהפרשה. אנחנו רגילים שבפרשת קרח עלינו להשתדל לברוח ממחלוקות בכלל ובפרט ממחלוקות נגד צדיקים ומנהיגי ישראל. זה נכון תמיד ובכל דור, אבל ישנה נקודה עמוקה יותר: קרח כפר בצדיק, הוא לא הבין שבלי הצדיק אין לנו השראת השכינה, אין "ובתוכם ה'" ברגע שאתה קורע את עצמך בכוח מהצדיק.

...

מה קשה לנו כל כך להכנע לצדיק? למה זה צריך לפרנס שוב ושוב טורים ארוכים בעלון ולשבור לי את היד?

בגלל שלפעמים קשה לנו להתבטל, קשה לנו להודות בפה מלא לעצמנו שאנחנו כלום ולא מבינים כלום. אנחנו מעדיפים לשים משקפים עגולות של פרופסור ולבדוק הכל בשכל, להבין למה הצדיק אמר ככה ולמה לא אמר הפוך, ואם אנחנו לא מבינים משאירים ב"צריך עיון"... אין לנו את העוז להודות שאנחנו מבינים בצדיק כמו ששממית מבינה בכור אטומי.

וגם זה כתוב בפסוק, שאנשי מחלוקת קרח היו "אנשי שם". אם חשבת עד היום שזה למעלייתא, תשמע היום שכשמשמשים עם הפרסום לרעה, כשמתנגדים בשם הטוב שיש לי בציבור, המצב נהיה גרוע. ההכנעה נעלמת את אט את ואת מקומה תופסת הגאווה הסרוחה, זו שעליה נאמר "אין אני והוא יכולים לדור כאחד"; כי כשאין מתבטל לצדיק השכינה בורחת, וכשאתה כפוף אליו בשלמות אתה נכלל איתו בשם ה'.

זה שווה, אוהו שווה.

(עפ"י ליקוטי הלכות שבעות ב-כא)

אבל בכל זאת זו טעות איומה. אתה באמת נכלל כולך בשם ה', אבל כל זאת רק מכח הצדיק שלא פגם מאום

די פעם, כשאני מתבייש מכמות הבקשות שאני מרעיף על הקב"ה ב"שמע קולנו", אני אומר בבושה את היודי שמודפס שם בסידור.

באמת לא יפה שאני עושה עבירות. ה' נותן לי כל כך הרבה דברים, מאז שנולדתי עשה לי רק טובות מגולות ונסתרות - מעולם לא רע, ואני לא מספיק מכיר בזאת ומצער אותנו בעבירות. אנא ה', חטאתי עויתי ופשעתי לפניך. אנא ה', עשה למען שמך הגדול ותכפר לי על חטאי ועוונתי ופשעתי ופשעתי ופשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה, ותמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול.

זה ממש לא פשוט, זו פגימה בשם ה'.

מאד מתחשק לי להציץ רק שניה בפסקוויל עם הלשון-הרע העסיסי, רק רגע לפתוח את העיניים ומיד לסגור, רק לומר מילה אחת בטלפון שיבינו שאני באמצע התפילה. אבל אינני זוכר שאני פשוט פוגם בשם ה' בכל פעם שאני חוטא! אתה קולט את זה? אני בטוח שאם אזכור זאת בשעת מעשה אצליח בקלות רבה יותר להתגבר. לעשות משהו מר ובשקט כשנדמה שאף אחד לא רואה - זה משהו אחד, ולפגום בשם ה' זה משהו אחר לגמרי.

חבל.

הנס הוא, ש"מכלל לאו אתה שומע ה'", שאם אני מקיים מצוות ועושה נחת רוח להשם אני ממלא את שמו, מגדיל ומקדש אותו, ולא רק זה אלא אף ממש נכלל בשם ה' וה' נקרא על שמי כמו שכתוב "ה' אלוקי ישראל". איזו זכות!

והכי נחמד לדעת, שלמרות שמבחינתי אני רחוק מאוד משלמות, בכל זאת ביכולתי להתכלל לגמרי בשם ה' על ידי הצדיקים שהם השלימו את שם ה' ונכללו בו כמו שצריך.

לצעירי הצאן

רוצה כמו גדול

יש אנשים שרוצים רק להיות כהן-גדול, לא מוכנים להיות פחות, אברך פשוט וכן אדם פשוט. הוא רוצה להיות הצדיק בעצמו. וזה סם המוות. לפעמים אדם הולך בקיצוניות, ובמקום ללכת מדרגה לדרגה הוא קופץ עשרים מדרגות כאחת, הוא רוצה מיד את הדרגה הכי גבוהה, ובסוף הוא נופל ונחבל

מתוך מאמר ראש הישיבה

שאל ממני - ואתנה

256 שנים לפטירת רבי נחמן מהורודנקא, שב"ק ב' תמוז תשפ"א - תקכ"ה

החתונה אינני יודעת היכן אישי! בתחילה ניחמתי את עצמי שלבטח עד מהרה יחזור, אך עברו כבר מספר ימים ואין לי מושג היכן הוא חתני הצעיר!.

הבעל שם טוב נרעש לשמע הבשורה המצערת, ואמר לאשת רבי נחמן שתשוב אליו בעוד מספר ימים ובתוך הזמן הזה ישתדל בכל מאודו לעזרה ולהושיעה.

שוטט הבעל שם טוב במבטו הזך סביבות משכנו, ועד מהרה גילה היכן מסתתר תלמידו הנאמן רבי נחמן.

שליח מיוחד שוגר בדחיפות להביא את החתן הנמלט אל רבו, שתמה בפניו על הצעד הנועז שעשה, להשאיר את הכלה הטרייה לבדה בביתה בלא שיטרח לשמחה כמצוות התורה.

טענה כבדה הונחה בפני רבי נחמן, והוא לא נשאר חייב: "מגנזי צפונות בית דין של מעלה נודע לי כי תכף לאחר שתלד זוגתי את בנה תלך ותפטר לבית עולמה. חס אני על ימי התשחורת של אשה צעירה זו, שלה תרד שאולה בדמי ימייה".

זו טענה!

האשה הבוכייה הובאה לפני הבעל שם טוב, ופניה קרנו כשראתה סוף סוף את בעלה הטרי ניצב בחדר. הבעל שם טוב השמיע לה את הנסתר שגילה הבעל בשמי מעל, ולפיהם אם תלד זרע של קיימא נמות ולא תזכה לגדלו אף במעט.

הכלה נצמתה על מקומה ונחרדה עד מאד מהנבואה הקודרת שהושמעה באזניה, אך ללא היסוס השיבה: "אם בכזה בעל קדוש עסקינו, שיודע מה נעשה בגבהי מרומים ובקי בסתרי ההנהגה - מוכנה אני למות כדי לזכות ללדת ילד שיהיה בנו המשותף!".

...

המיילדת שהוזקה לביתו של רבי נחמן מהורודנקא חשבה כי מדובר בעוד לידה רגילה, ולא ידעה כי על היולדת מרחף גזר דין מוות ביום שבו בנה יגיש לאויר העולם. לאחר מספר שעות האם הטרייה החזיקה את התינוק הרך שבקושי פקח את עיניו, ולבה לא עמד בצער הגדול.

"ריבונו של עולם!" התחננה האם בלב שבור ובדמעות זולגות, "אנא, הואל בטובך ותן לי רק חודש נוסף, למען אוכל להשתעשע עם בני הקט הנולד לי!".

רעש גדול עשתה ברקיע תפילתה הזכה של האם, ואכן חודש נוסף הוענק לאם הצדקנית, בו זכתה לראות את בנה נכנס לבריתו של אברהם אבינו ויקרא שמו בישראל "שמחה", הוא אבי רביה"ק מוהר"ן מברסלב, ורק לאחר חודש ספוג בנחת נפטרה לבית עולמה.

והיה בעלה מתאונן ומצטער: תפילתה של אשתו עוררה רחמים כה רבים לפני הבורא, שאם אך היתה מבקשת לביטול הגזרה כליל - היתה נענית! מה חבל שביקשה רק על חודש אחד ורק אותו קיבלה...
(מקור: שיש"ק ח"ו עמוד)

ה שמועות שריחפו בחבל פודוליה [כיום באוקראינה] היו אפופות הילה של קדושה. מפה לאזן עברה הידיעה כי מתהלכת לה חבורת בני עלייה מופלאים ובראשם "בעל שם" קדוש וטמיר, שבשונה משאר בעלי השם נקרא "בעל שם טוב", וישמעו את האור כי טוב.

כל מי שנסע מעז'בוז'ה, העיר בה בחר הקדוש לישב בקרבה, חזר בעיניים בורקות. העיניים חזרו בכיסים מלאים, העשירים בברכה הגונה, ובעיקר - עובדי ה' באור חדש שזרח בליבם.

יהודייה אחת שמעה על המאור הגדול ששוכן בארצם ועל בני חבורתו הקדושה, והחליטה שזה הזמן לפעול. בכסף רב ברך אותה השם יתברך, וזמן רב היא מחפשת להשתדך עם עובד ה' אמיתי. בין בני חבורתו של הבעל שם טוב סביר להניח שתמצא את מבוקשה.

הבעל שם טוב שמע את בקשתה באזנים קשובות, ובסיימה הפטיר: "תלמיד הגון יש לי, ושמו רבי נחמן מהעיר הורודנקא. אם תיאורו לשמוע בקולי הרי שידוך טוב והגון הוא לכם".

עד מהרה נקרא רבי נחמן אל חדרו של רבו הקדוש, וכבר באותו מעמד התרצו הצדדים לשתות "לחיים" ולהביא את השידוך לידי גמר.

שמחה רבה שררה בחדר הקדוש, והבעל שם טוב פנה בפנים מאירות אל תלמידו רבי נחמן: "נחמן יקירי וחביבי! הלא כעת עסקתי בשידוך ומנהג ישראל לשלם לטעם מה תתן לי כדמי שדכנות?".

רבי נחמן שתק, והבעל שם טוב השיב במקומו: "כשבעזרת ה' יולד לך בן ולבתי הצדקנית אדל תיוולד בת, נשיא אותם זה לזו. זה יהיה שכרי!".

רבי נחמן השפיל את עיניו: "הלא יחסן גדול אני, ומקובל במשפחתי כי מיוחס הנני עד דוד המלך!".

חיך הבעל שם טוב והוציא מחיקו את מגילת היוחסין שלו, שם היה מפורט כי גם הוא מיוחס עד דוד המלך.

שמח גם רבי נחמן וניאות להצעה, וכך, עוד טרם נולדו המדובר והמדוברת, נסגר השידוך בין הסב לבין האב...

...

ברוב שמחה וששון נחוגה החתונה המרגשת והעילאית, בין הכלה הצדקנית והחסודה שכל מאודה היה להנשא לתלמיד חכם עובד ה' באמת, לבין הצדיק הנשגב רבי נחמן מהורודנקא תלמידו הנאמן של הבעל שם טוב הקדוש.

לא עברו מספר ימים והנה הופיעה הכלה הטרייה בחדר המבוא בבית הבעל שם טוב כשעיניה זולגות דמעות ללא הרף. הגבאים נחרדו להכניסה אל הרבי במהרה, והיא שככה לפני הבעש"ט הק' את מר לבה: "פסגת שאיפותי התגשמה בעת נישואי, אך מאז

חס על חיי האשה. ציונו של רבי נחמן מהורודנקא

שאלה:

האם צריכים לעמוד בשעת קריאת התורה?

על הבימה כדי לקרוא את ראש העמוד, יש להתיר לעמוד כך עד שיוכל להזדקף, כיון שאין זה דרך גאוה כהישענות רגילה אלא להיפך, כפי שהביא המשנה ברורה שם.

...

כעת ניגש לשאר השומעים את קריאת התורה.

בשולחן ערוך (סי' קמו ס"ד) נאמר בפירוש שציבור השומעים אינו צריך לעמוד בקריאת התורה, הרמ"א מעיר: "ויש מחמירין ועומדין, וכן עשה מהר"ם".

ולהלכה, המשנה ברורה שם הביא שעיקר ההלכה כדעת השולחן ערוך, והביא את דברי הב"ח שגם המהר"ם שנהג כך לא סבר שכך הוא הדין, אלא עמד כי על השומע לדמות את עצמו כעומד בהר סיני ושם עם ישראל היו עומדים.

תשובה: הקורא בתורה [בעל הקורא והעולה] וכן הגבאי חייבים לעמוד בלי להשען. שאר העם יכולים לשבת, אך יש שנהגו לעמוד.

החוב דבר: נאמר במשנה (מגילה כא, א) שה"בעל-קורא" יכול לקרוא את מגילת אסתר אף בישיבה, והגמרא (שם) מדגישה "מה שאין כן בתורה", כלומר שאת קריאת התורה אסור לקרוא במישוב.

וכתב הטור (או"ח סי' קמא) שמאחר וכך אסור להשען על משהו בשעת הקריאה, כי לעניין זה ההישענות כשיבה.

הרמ"א מדגיש שדין זה חל הן על ה"בעל קורא" והן על העולה לתורה, וה"משנה ברורה" מוסיף שאפילו הגבאי שעומד בצד הבימה צריך לעמוד בלי להשען! במאמר המוסגר נציין כי במקרה שספר התורה גדול וארוך [כמצבי בספרים ישנים] והקורא חייב להשען

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

הבחור שהציל בחורים

"אני לא אניד את שמו, אבל הבחור הזה הוא היום אחד הרבנים שכולם מכירים את שמו ושומעים את דרשותיו".

סיפור נוסף התרחש באותם ימים כשזכה להציל בחור נוסף. למעשה זה היה הבחור הראשון שניגוניו של יונתן שחר הצילו... "אני מגיע ממשפחה שכולם מוזיקאים, כל אחד מנגן על כלי אחר ואני מגיל צעיר מאד ניגנתי על גיטרה. זה לא היה מקובל בישיבה, אבל הייתה לי בחדר גיטרה. באותה תקופה ניגש אלי בחור שעבר תקופה קשה ושמע אותי מנגן, הוא ביקש ממני שאשב לשיר איתו שירים. הוא אמר לי שהדבר היחיד שמשאיר אותו בישיבה אלו אותם רגעים בערב כשאנחנו יושבים בחדר ומנגנים שירי התעוררות והתחזקות.

מציל הנערים. ר' יונתן שחר

"אבל בוקר אחד שוב הזמנתי לחדר המשגיח והוא ביקש ממני להביא לו את הגיטרה בהסבירו שבחור ישיבה לא צריך לנגן. שוב כמובן רציני להגיד לו שיש בחורים שזה מציל אותם, אבל שתקתי, הצטערתי והתפללתי להשם שיחזיר לי אותה. ברוך השם, אחרי תקופה זה חזר אלי והמשכנו לנגן ביתר שאת וביתר עוז".

(מגזין 'ניצוצות' אדר תש"פ)

הדבר קרה לפני שנים, בלומדי בישיבה ליטאית בבני ברק, מספר ר' יונתן שחר. "באחד הלילות, רגע לפני שיצאתי לשדה, ניגש אלי בחור, ואמר לי בסוד שהוא יודע שאני הולך לשדה למרות שבישיבה בה אנו לומדים זה בכלל לא מקובל, והוא מבקש שאקח אותו. הסכמתי. יצאנו יחד לשדה במורשה, הסברתי לו איך מתבודדים, שמדברים עם השם כמו חבר, שאומרים לו הכל כל מה שיש על הלב, נפרדנו ונפגשנו אחרי שעה.

"כשהוא חזר הוא היה מרוגש מאד, ואז הוא הוציא מהכיס פלאפון, - באותם ימים היו מעיפים בחור מהישיבה שהחזיק מכשיר כזה, - ואמר לי: 'דע לך שבחודשים האחרונים ממש התדרדרתי, אבל עכשיו אני זורק את הפלאפון ועוזב את כל השטויות'.

"למחרת בבוקר נקראתי לחדר של המשגיח, הוא נעץ בי עיניים זועפות ואמר לי: אני יודע שאתמול הלכת לשדה, ואני יודע שלקחת איתך בחור נוסף, ואני רואה את זה בחומרה רבה. אתה רוצה להרוס לי את הישיבה! הוא ממש גער בי. שתקתי, וחשבתי לעצמי: אם רק הייתי יכול לספר לו מה קרה לבחור בשעה התבודדות וממה הוא ניצל.

פתגם השבוע

בדרך כלל, כשצריך להיות תקיף אסור לוותר, כי הוויתור יתפרש אצל ילדך כחולשה

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א

נתן בת-בת-שבע ואדל בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן

להצלחת משפחת שרון

להצלחת משפחת שילר

נסיון בריה

סטודיו טאטע

סטודיו ליצירת יהודית

ליצוץ בדי | צילום ידים ומשפחות | מתנות ומזכרות |

tate.odell@gmail.com | 054.844.1858

משכין השלום של ירושלים

שלום בכל מצב. החורבות סביב בית הכנסת "תפארת ישראל"

א

ר כי יחלוף לצידו של המרתף השוכן תחת הבית המט ליפול בסמוך לבית כנסת תפארת ישראל שבעיר העתיקה בירושלים לא יאמין למשמע אוזניו.

הוא יעצור מלכת ויאזין בשקיקה כשינסה להבין האם אכן מתוך האפלה השוכנת במחסן הנמוך, האם יתכן כי משם יעלו קולות נגינה וזמרה שכאלה, כביכול יושבי הבית שוכנים בדירת פאר שקולם מתגן במתיקות שכזו. אבל תושבי הרובע היהודי כבר התרגלו לכך; בבית זה גדל רבי אליהו יצחק פילמר זצ"ל, משכין השלום בירושלים של פעם.

עם כל עניותם המופלגת שרתה השמחה בביתם. בסעודות השבת, היה רבי יעקב יושב עם משפחתו בדירת המרתף שבה התגוררו, כשמפיו נובעים זמירות וניגוני דביקות, שיחות קודש וסיפורי צדיקים במשך כשלוש שעות.

מדי שבת היו יהודים ניצבים מרותקים אל חלון הבית הדל, מקשיבים בהתפעמות לניגונים הנלבבים הבוקעים מבפנים. כמה וכמה מניגוניו של רבי יענקל' ברדיטשובר פשטו בירושלים והיו מושרים בפי רבים. שמחתם היתה כה גדולה, שהיו הבריות מתפלאים על הבית העני והדל, שממנו יוצאת שמחה שכזאת, כמוה אין רואים.

לא פלא שבתוך שלוה זו שהייתה לסמל של רוגע ושמחה בכל מצב ובכל עת גדל רב יצחק להיות לדוגמה של שלום בירושלים.

מומחה בהשכנת שלום

רבי יעקב התברך בשלש בנות ובבן יחיד, רבי יצחק. רבי יצחק קיבל סמיכה לרבנות, אך העדיף להיות משגיח על ה'בסלאח' - בית המטבחים - מטעמו של הגאון רבי צבי-פסח פראנק, מדי יום, היה רבי יצחק שם פעמיו מן ה'בסלאח' אל הכותל המערבי, וגומר שם את כל ספר התהילים.

בשכונת 'שערי חסד' לבית ישראל' בהן התגורר, ידעו התושבים כולם כי רבי יצחק הינו מומחה בהשכנת שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו.

אל דלתו של ר' יצחק היו מתדפקים באופן קבוע זוגות שונים, חברים וידידים, שכל אחד מהם נתקל בסכסוך או תגרה וחיפש את החכמה שתמצא את הקו המחבר ביניהם ותגבירו על המפריד, ואכן בחכמה ובתבונה יתרה הצליח ר' יצחק לעמוד במשימה זו פעם אחר פעם ולהרבות את השלום והאחוה בעם ישראל.

אל הבלתי נודע

בשבוע הבא יחול יום האירצייט של אחד מייקירי חסידי ברסלב, שעלו לארץ ישראל מברדיטשוב מתוך מסירות-נפש, רבי אליהו יצחק פילמר זצ"ל בן החסיד רבי יעקב פילמר. בימים ההם, נתייראו הבריות לעלות לארץ ישראל, ומה גם עם ילדים קטנים. השמועות אמרו שהעוני והמחסור בהם דיירים של קבע.

אך רבי יעקב, שנפשו כלתה לארץ אבותינו והרבה דמעות שפך על כך בצינון של רבי לוי-יצחק מברדיטשוב לשם היה בא מדי חצות לילה לשפוך שיח לפני הבורא - עשה מעשה ועלה ארצה בשנת תרס"ה עם משפחתו, והוא כבן שלוש ושלוש, כשהוא מותיר מאחוריו את המתפרה הגדולה שממנה התפרנס ברוח, והולך, כאברהם אבינו, אל הבלתי נודע, מתוך ביטחון בה'.

את מושבו קבע בירושלים העתיקה, שם, כפי ששמע רבי שמואל הורביץ מפיו, "היה ידיו נאמן ומקורב מאוד מאוד לרבי אברהם בן רבי נחמן הלוי ז"ל בכל כוחו ומאוד, וכמעט רוב מנוחתו של רבי אברהם ז"ל היה בביתו של רבי יעקב, כי היה אצלו כמו בן-בית, והיה לו לרבי יעקב בית מיוחד בשביל עבודתו, והתגורר שם רבי אברהם עמו והיה מדבר עמו בעבודת ה'". (ימי שמואל פרק קע).

דבוק בספר הקדוש

ר' אברהם אנשין נכדו של רבי יעקב פילמר, סיפר: "סבי ובני ביתו התגוררו תמיד במחסנים אפלים. זוכרני את דירתו סמוך לבית הכנסת 'תפארת ישראל' בעיר העתיקה, היתה זו דירה בת חדר אחד, עם חלון יחיד שהיה קבוע באותו צד של הדלת". וכך, מתוך הסתפקות במועט עבד רבי יעקב את בוראו, וכפי שסיפר נכדו, היה דבוק בספר הקדוש 'ליקוטי הלכות' והוהגה בו הרבה.

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

להזמנות:
02-6289761
052-7679638

שביל חדש
נפתח אל הלב